

Havenwereld voor natuurliefhebbers

Fiets- en wandeltocht

Een afwisselend traject voor de ware natuurfanaat! Je fietst een groot stuk naast de Schelde en passeert enkele moerassige natuurgebieden, waar je halt kunt houden voor een wandeling.

 13 km

 3 km
(Melkader & Lisdodde)

 2,5 km
(Groot Rietveld)

Start:
Halte DeWaterbus Zwijndrecht

Fietsknooppunten: **11** **15**

Een deel van de fietsroute wijkt af van het fietsknooppuntennetwerk

Wat kom je tegen op deze route?

1 Halte DeWaterbus Zwijndrecht

Een ideaal vertrekpunt voor een fietstocht door het havengebied. Een ticket of dagkaart koop je online of bij de steward aan boord.*

2 Fort Sint-Marie

Dit fort werd in 1584 opgericht in opdracht van de hertog van Parma. De waterpartijen in en rond het bouwwerk herbergen waardevolle fauna en flora. Ze vormen een belangrijk jachtgebied voor verschillende soorten vleermuizen. Het fort is ook deels beschermd als natuurgebied en kan je alleen van op afstand bewonderen.

3 Groot Rietveld

Dit uitgestrekte rietland is een paradijs voor bedreigde moerasvogels en zangvogels. Ook de rugstreepad vindt hier een thuis, en je treft er een van de grootste populaties moeraswespenorchissen.

4 Melkader

De Melkader is een stille getuige van een oude zeearm van de Schelde. Het krekengebied deed dienst als afwateringskanaal voor de polders en als waterweg om turf en later suikerbieten te verschepen. Nu zijn ze een thuis voor vele vogels, die je best spot vanaf de kijkwand aan de Bazeput. Of sla je liever een lijntje uit vanop de hengelsteiger?

5 Lisdodde

In de hoogstamboomgaard met streekeigen fruitsoorten kun je letterlijk komen proeven van de natuur. Een houten knuppelpad loodst je door de drassige stukken. In die natuuroase kom je volledig tot rust en spot je waarschijnlijk heel wat libellen, want het is een echte trekpleister voor deze dieren.

6 Ecogolf Kallo

Golfclub Beveren beheert zijn terreinen op een ecologische manier. Bemesting, beregening en herbicidegebruik worden afgebouwd. De natuurzones op de site worden beschermd en uitgebreid.

7 Kallosluis

De Kallosluis verbindt de Schelde met de Waaslandhaven. Ze is 360 m lang en werd in 1980 in gebruik genomen. Opgelet: er lopen 2 bruggen over de Kallosluis. Een van beide is altijd open. Blijf dus niet wachten maar steek over bij de andere brug!

8 Fort Liefkenshoek

Fort Liefkenshoek werd eind 16de eeuw gebouwd, samen met het Fort Lillo. Het moest Antwerpen en de haven beschermen tegen de oprukkende Spaanse troepen. Nu vind je er een bezoekers- en belevingscentrum dat in het teken staat van de eeuwenlange strijd van de mens tegen het water.

9 Ketenisseschor

Het Ketenisseschor herbergt 30 ha slikken en schorren, begroeid met riet en zeebies. Bij laag water zoeken kluit, tureluur en bergeend in de slikken hun kostje bij elkaar. Op de droge schorren vinden vogels als de bruine kiekendief, blauwborst en grauwe gans bij hoogwater een veilige plek. Natuurpunt brengt er samen met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) het visbestand in de Schelde in kaart. De vissen worden met de fuik gevangen, geïnventariseerd, gemeten en weer vrijgelaten.

10 Stoomnetwerk ECLUSE

Het Ecluse-stoomnetwerk transporteert restwarmte van verbrandingsinstallaties naar bedrijven via zo'n 5 kilometer pijpleidingen – 1 km ondergronds en 4 km bovengronds. Een slimme manier om energie te hergebruiken en de industrie groener te maken.

11 Halte DeWaterbus Liefkenshoek

Aan Fort Liefkenshoek stap je opnieuw aan boord van DeWaterbus. Vanaf hier kun je ook naar de overkant varen voor een bezoek aan Fort Lillo.*

1 Hole 10

Singelweg 2, 9120 Beveren
E reservatie@hole10.be

2 Bebronna

Ketenislaan 1, 9130 Kallo
E info@bebronna.be

3 Schaft Kallo

Kaai 1100 (bij de Kallosluis)
Steenlandlaan, 9130 Kallo

4 Brasserie Fort Liefkenshoek

Ketenislaan 4,
9130 Kallo

5 De Bus

Ketenislaan, Haven 1515
9130 Kallo

* Tijdens piekuren krijgt woon-werkverkeer voorrang. Bekijk de dienstregeling van DeWaterbus.

© Project Vilda, foto's van Yves Adams

Wat kom je tegen op deze route?

- 1 Halte DeWaterbus Zwijndrecht
- 2 Fort Sint-Marie
- 3 Groot Rietveld
- 4 Melkader
- 5 Lisdodde
- 6 Ecogolf Kallo
- 7 Kallosluis
- 8 Fort Liefkenshoek
- 9 Ketenisseschor
- 10 Stoomnetwerk ECLUSE
- 11 Halte DeWaterbus Liefkenshoek

LEGENDE

- Fietsknooppunt
- Wijkt af van fietsknooppunten
- Vogels spotten
- Schepen spotten
- Wandelen
- Picknickplaats
- Eten en drinken
- Halte DeWaterbus

Zin in een ijsje, cultuur, sport of wil je graag iets bijleren? Zoek dan tijdens je fietstocht naar bedrijven met de Havenwereld-Topper-sticker. Benieuwd naar de volledige lijst van officiële Havenwereld-Toppers?

Bezoek dan onze website:
www.havenwereld.be

